

Transcript | Εργαστήριο Επιχειρηματικών Δεξιοτήτων

Στόχοι του μαθήματος

Η ανάπτυξη δεξιοτήτων των συμμετεχόντων με στόχο μια υγιή και βιώσιμη επιχειρηματική δραστηριότητα.

- Ποιες είναι οι βασικές δεξιότητες που απαιτούνται για ένα επιτυχημένο επιχειρείν;
- Σε τι αναφέρεται η κάθε μια από αυτές;
- Ποιες κατέχει λιγότερο ή περισσότερο ο κάθε συμμετέχοντας και ποιες χρειάζεται να βελτιώσει;

Συνολική Διάρκεια: 240'

Αριθμός Συμμετεχόντων: 15 άτομα

Το υλικό συνοδεύεται από επιπλέον ασκήσεις για τους συμμετέχοντες.

Υλικά και προετοιμασία χώρου:

- Γραφική ύλη, για να κρατάνε αν θέλουν οι συμμετέχοντες σημειώσεις:
  - μαρκαδόροι ή στυλό
  - A4
- Στήσιμο χώρου:
  - ένας κύκλος με καρέκλες, ίδιες με τον αριθμό των συμμετεχόντων
  - και τραπεζάκια με καρέκλες τόσες, ώστε να χωριστούν σε ομάδες των 4-6 ατόμων

Εισαγωγή

Ο εκπαιδευτής καλωσορίζει την ομάδα και περιγράφει το τι αναμένεται να ακολουθηθεί.

Πριν τους μιλήσει για τις δεξιότητες που θα καλύψει το εργαστήριο μπορεί να τους ρωτήσει αν γνωρίζουν τι είναι οι δεξιότητες και ίσως ποιες τους έρχονται στο μυαλό.

Δεξιότητα είναι η δυνατότητα κάποιου να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις γνώσεις του προκειμένου να εκτελέσει μια ενέργεια αποτελεσματικά.

"Η σημερινή ημέρα λοιπόν είναι αφιερωμένη στις δεξιότητες. Εμείς σήμερα θα περάσουμε πολύ γρήγορα από 6 βασικές δεξιότητες, την επικοινωνία-ενεργητική

ακρόαση, την ενσυναίσθηση, την επίλυση προβλημάτων, τη δημιουργικότητα, την ηγεσία και την ομαδικότητα. Είναι μόνο κάποιες από τις πολλές δεξιότητες που καλείται να αναπτύξει περαιτέρω ένας κοινωνικός επιχειρηματίας. Κάθε φορά θα κάνουμε μια άσκηση και στην συνέχεια θα έχουμε το χρόνο να σχολιάσουμε. Ελπίζω ο καθένας από εμάς να αναστοχαστεί σχετικά με το που βρίσκεται σε σχέση με αυτές τις δεξιότητες και το σημερινό εργαστήριο να αποτελέσει την αφορμή για περαιτέρω ανάπτυξη. Πάμε να ξεκινήσουμε;”

Άσκηση ενεργοποίησης της ομάδας στην ολομέλεια

Χρόνος Υλοποίησης: 20'

Κάθε συμμετέχοντας καλείται να τοποθετεί στο ερώτημα:

Αν είχες για super δύναμη μια συγκεκριμένη δεξιότητα, ποια θα ήταν αυτή;

Στόχος είναι η ενεργοποίηση της ομάδας στο εδώ και τώρα σε σχέση με το θέμα του εργαστηρίου.

Δεξιότητα: Επικοινωνία- Ενεργητική Ακρόαση

Χρόνος Υλοποίησης: 30'

- **Ο εκπαιδευτής ρωτάει τους συμμετέχοντες:** ποιον παίρνετε τηλέφωνο όταν έχετε ένα θέμα που σας απασχολεί; Τι χαρακτηριστικά έχουν αυτοί οι άνθρωποι, τι συμβαίνει στη μεταξύ σας επικοινωνία; Στη συνέχεια ακολουθεί συζήτηση.
- **Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε ζευγάρια.** Ένα μέλος από κάθε ζευγάρι μοιράζεται ένα δίλημμα που έχει αυτήν την περίοδο και το απασχολεί (ο ομιλητής) και το άλλο μέλος προσπαθεί να τον ακούσει (ο ακροατής). Το δίλημμα χρειάζεται να είναι κάτι απλό καθημερινό, που όμως πραγματικά τους απασχολεί και όχι κάτι απαραιτήτως σοβαρό. Στο τέλος ο ακροατής καθρεφτίζει τα λεγόμενα του ομιλητή.
- **Στο τέλος γίνεται αναστοχασμός** της άσκησης.
Ενδεικτικές ερωτήσεις
  - ✓ Τα άτομα που εξέφρασαν το δίλημμα τους ένιωσαν ότι ακούστηκαν;
  - ✓ Το καθρέφτισμα των ακροατών στο τέλος, ήταν αντιπροσωπευτικό των όσων μοιράστηκαν οι ομιλητές;
  - ✓ Πως ένιωσαν ο ακροατές;
  - ✓ Συμπίπτουν οι απόψεις και των δυο στο τι συνέβη μεταξύ τους.
  - ✓ Τι έκαναν οι ακροατές καλά;
- Η διαφάνεια που ακολουθεί έχει στόχο να ενισχύσει/καθοδηγήσει τη συζήτηση.

Δεξιότητα: Ενσυναίσθηση

Χρόνος Υλοποίησης: 20'

- Ο εκπαιδευτής ρωτάει τους συμμετέχοντες **τι πιστεύουν ότι είναι η ενσυναίσθηση**.
- Στην ολομέλεια τους **διαβάζει τα παρακάτω σενάρια** και τους ρωτάει να του πουν, πως πιστεύουν **ότι νιώθουν οι πρωταγωνιστές και γιατί**. Ακολουθεί συζήτηση με έμφαση την αρχή της φαινομενολογίας, της υποκειμενικής δηλαδή θεώρησης της πραγματικότητας και στη συνέχεια η αναπλαισίωση με βάση και τη διαφάνεια που ακολουθεί.

Σενάρια:

1. Ο Γιάννης έχει μια σημαντική συνέντευξη για μια θέση εργασίας που τον ενδιαφέρει πάρα πολύ. Προετοιμάζεται για αυτήν τη συνέντευξη εδώ και καιρό. Έχει κάνει την έρευνα του σχετικά με το προφίλ της εταιρείας και τις δράσεις της, έχει προσαρμόσει το βιογραφικό του για να ταιριάζει περισσότερο στο συγκεκριμένο προφίλ και έχει κάνει πρόβες στον καθρέφτη του ενδεχόμενες ερωτήσεις που θα του κάνουν. Πως πιστεύετε ότι νιώθει;

Ενδεικτικά Συναισθήματα: Ενθουσιασμό, νευρικότητα, αυτοπεποίθηση, ετοιμότητα, άγχος, ανασφάλεια, αποφασιστικότητα, ελπίδα, αβεβαιότητα κ.α

2. Η Ελένη παραιτήθηκε από την δουλειά της για να ξεκινήσει μια μικρή επιχείρηση που ονειρευόταν από καιρό. Το περιβάλλον της έχει διφορούμενες απόψεις σχετικά με αυτήν της την απόφαση.

Ενδεικτικά Συναισθήματα: Αγωνία, ενθουσιασμό, έμπνευση, άγχος, ελπίδα, χαρά, αβεβαιότητα, θλίψη, πανικό, ανεπάρκεια, αποφασιστικότητα κ.α

3. Η Νίκη και ο Μιχάλης είναι μαζί ως ζευγάρι τα τελευταία 5 χρόνια. Το τελευταίο καιρό η σχέση τους περνάει μια κρίση με πολλές συγκρούσεις. Αποφασίζουν να βρεθούν από κοντά να συζητήσουν σχετικά με τη διακοπή της σχέσης τους.

Ενδεικτικά Συναισθήματα: Θλίψη, θυμός, ανακούφιση, μνησικακία, στεναχώρια, ενοχές, θρήνο, αβεβαιότητα, πανικό, μελαγχολία, ζήλια κ.α

- Στην διαφάνεια της Ενσυναίσθησης είναι σημαντικό να τονιστούν πως:
  - Τις περισσότερες φορές κάνουμε εικασίες σχετικά με το πως νιώθει ο άλλος με βάση τις δικές μας αξιολογικές κρίσεις.
  - Το να μεταφέρουμε τις δικές μας εμπειρίες συνήθως μας απομακρύνει από το να καταλάβουμε το προσωπικό βίωμα του άλλου.
    - Προκατασκευάζω την πραγματικότητα του άλλου με βάση το δικό μου βίωμα.
    - Ίσως καλύπτω μια δική μου ανάγκη με το να μοιράζομαι την εμπειρία μου.
  - Στην ενσυναίσθηση ίσως δεν χρειάζεται να εξομαλύνω το συναίσθημα του άλλου. Για παράδειγμα “Μην στεναχωρίεσαι ή όλα θα πάνε καλά”.
  - Οι συμβουλές μας δεν είναι πάντα ότι καλύτερο για τον άλλον. Αντί αυτού μπορούμε να ρωτήσουμε: Τι θα ήθελες ιδανικά να γίνει ή ποιο θα ήταν το καλύτερο σενάριο για σένα και άλλα;

Ο εκπαιδευτής μπορεί να χρησιμοποιήσει και δικά του σενάρια ή ακόμα και να ρωτήσει τους συμμετέχοντες σχετικά με συνθήκες που τους έρχονται στο μυαλό. Αυτό που μας ενδιαφέρει να τονιστεί, είναι το πόσα διαφορετικά συναισθήματα μπορούν να αντιστοιχούν σε μια κατάσταση.

Δεξιότητα: Επίλυση Προβλημάτων

Χρόνος Υλοποίησης : 30'

- Ο εκπαιδευτής διαβάζει στους συμμετέχοντες το παρακάτω κείμενο:

Η Ελλάδα παράγει περίπου 700.000 τόνους πλαστικών απορριμμάτων ετησίως ή 68 κιλά πλαστικών κατά κεφαλήν. Η εισροή τουριστών στις παραθαλάσσιες περιοχές της Ελλάδας αυξάνει την παραγωγή απορριμμάτων έως και 26% κατά την περίοδο τουριστικής αιχμής. Μόνο το 8% των πλαστικών απορριμμάτων ανακυκλώνεται, εξαιτίας των χαμηλών ποσοστών διαλογής, των δυσκολιών ανάκτησης των πλαστικών από μικτά ρεύματα απορριμμάτων και των περιορισμένων υποδομών ανακύκλωσης. Το μεγαλύτερο μέρος των απορριμμάτων (84%) καταλήγει σε χωματερές. Εκτιμάται ότι κάθε χρόνο διαρρέουν στο περιβάλλον σχεδόν 40.000 τόνοι πλαστικών απορριμμάτων.

- **Σε 4αδες συζητούν τι θα έκαναν για να μειώσουν τα πλαστικά απορρίμματα στη γειτονιά τους. Ένα πράγμα που θα έκαναν με βάση τα δεδομένα που έχουν.**
- Στην ολομέλεια κάθε ομάδα παρουσιάζει **την ενέργεια που σκέφτεται να ακολουθήσει και πως κατέληξαν σε αυτήν.**
- Στο τέλος γίνεται αναστοχασμός πάνω στη δεξιότητα της επίλυσης προβλημάτων. Ενδεικτικά:
  - ✓ Πως σας φάνηκε;
  - ✓ Πως δουλέψατε στις ομάδες σας;
  - ✓ Σας δυσκόλεψε κάτι, εάν ναι τι;

Αυτό που μας ενδιαφέρει εδώ είναι ο τρόπος με τον οποίο δούλεψε η ομάδα αλλά και το πως κατέληξε στην συγκεκριμένη ιδέα.

Διάλειμμα : 20'

Δεξιότητα: Ομαδικότητα

Χρόνος Υλοποίησης: 20'

Είναι σημαντικό η άσκηση της ομαδικότητας να γίνει μετά το διάλειμμα για να ενεργοποιήσει τους συμμετέχοντες.

- **Όλοι μαζί κάθονται σε κύκλο και καλούνται να συγχρονιστούν μετρώντας μέχρι το 20.** Κάποιος ξεκινάει το μέτρημα και λέει δυνατά το νούμερο 1 και στην συνέχεια όλοι μετράνε από μέσα τους μέχρι το 20. Όταν φτάσουν στο 20 το φωνάζουν δυνατά. Συγχρονίστηκε η ομάδα; Αν όχι πάμε πάλι. (Οι συμμετέχοντες μπορούν να είναι πιασμένοι χέρι χέρι όμως δεν μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες με τα χέρια τους. Χρειάζεται να συγχρονιστούν χωρίς κάποια βοήθεια).
- Στην ολομέλεια συζητάμε (ενδεικτικές ερωτήσεις):
  - ✓ Ήταν εύκολο ή δύσκολο;
  - ✓ Τι μας βοήθησε να συγχρονιστούμε ή τι μας δυσκόλεψε
- Προκειμένου να συζητηθεί η διαφάνεια της θεωρίας, ο εκπαιδευτής ρωτάει τους συμμετέχοντες, ποια άλλα χαρακτηριστικά πιστεύουν ότι περιλαμβάνει η δεξιότητα της ομαδικότητας;

Δεξιότητα: Δημιουργικότητα

Χρόνος Υλοποίησης: 30'

- **Ο εκπαιδευτής ζητάει από τους συμμετέχοντες να διαλέξουν 2 αντικείμενα από την παρακάτω λίστα και να βρουν όσα περισσότερα ευφάνταστα ή καινοτόμα προϊόντα μπορούν.** Είναι σημαντικό τα προϊόντα αυτά να εξυπηρετούν σε κάτι, να έχουν λόγο για τον οποίο συνδυάστηκαν. Για παράδειγμα zebra και οδοντόπαστα. Θα μπορούσε κάποιος να πει οδοντόπαστα σε σχήμα zebra, όμως πιο συγκεκριμένο και μέσα σε πλαίσιο, είναι ο αυτόματος πωλητής zebra που πουλάει οδοντόπαστες και οδοντόβουρτσές σε φαρμακεία και τα θεματικά εργαλεία και υλικά για οδοντίατρους που δουλεύουν με παιδιά.
- Λίστα αντικειμένων: **Σύννεφο, ποδήλατο, βιβλίο, μπανάνα, καρέκλα, κιθάρα, δέντρο, γυαλιά, πίτσα, κάμερα, παπούτσι, μαξιλάρι, κλειδί, λουλούδι, λάπτοπ, καφές, μπάλα, φτερό, ομπρέλα.**
- Όταν ολοκληρώσουν οι ομάδες παρουσιάζουν και στη συνέχεια γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια. Ενδεικτικές Ερωτήσεις:
  - ✓ Πως σας φάνηκε η άσκηση;
  - ✓ Σας φάνηκε εύκολο ή δύσκολο και γιατί;
- Στη διαφάνεια της Δημιουργικότητας ως δεξιότητα είναι σημαντικό ο εκπαιδευτής να τονίσει:
  - Ότι η αυτολογοκρισία μπλοκάρει τη δημιουργικότητα

- Πως δημιουργικός δεν είναι κάποιος που μπορεί να εκφραστεί καλλιτεχνικά
- Το πόσες δεξιότητες καλείται κανείς να αναπτύξει για αν ενθαρρύνει την δημιουργικότητα του
- Και πως δημιουργικός είναι κυρίως αυτός που ενεργεί και όχι αυτός που έχει ιδέες.

Δεξιότητα: Ηγεσία

Χρόνος Υλοποίησης: 30'

- Οι συμμετέχοντες χωρίζονται σε δυάδες και προσπαθούν να κινητοποιήσουν διαδοχικά ο ένας τον άλλον να ξεκινήσει τη δική του επιχείρηση που επιθυμεί, αλλά που νιώθει ότι δεν έχει όλα τα απαιτούμενα προσόντα. Επομένως η άσκηση έχει δυο γύρους για να μπορέσουν και οι δύο πλευρές να περάσουν από αυτή τη θέση.
- Στην ολομέλεια συζητάμε (ενδεικτικές ερωτήσεις):
  - ✓ Πώς σας φάνηκε η άσκηση;
  - ✓ Σας φάνηκε εύκολο ή δύσκολο και γιατί;
  - ✓ Ποια άλλα χαρακτηριστικά έχει ένας ηγέτης;
  - ✓ Ποιες άλλες δεξιότητες περιλαμβάνει η ηγεσία;
  - ✓ Ποια η διαφορά μεταξύ ηγέτη και μάνατζερ ή αφεντικού

Κλείσιμο

Χρόνος Υλοποίησης: 20'

Ο εισηγητής κλείνει το εργαστήριο κάνοντας μια σύνοψη των όσων έγιναν μέσα στο εργαστήριο και ενθαρρύνοντας τους συμμετέχοντες να αναστοχαστούν πάνω στην εμπειρία τους.

Πως φεύγουμε από εδώ σήμερα; Τι κρατάμε; Τι μας έκανε εντύπωση;

Γενικά:

Το εργαστήριο Δεξιοτήτων έχει προσπαθήσει να εντάξει πολλές δεξιότητες που μπορούν να εγείρουν μεγάλες συζητήσεις, για αυτό και είναι σημαντικό ο εκπαιδευτής να κρατάει τους χρόνους ώστε να μπορέσουν οι συμμετέχοντες να τις καλύψουν όλες. Μια γενική συμβουλή είναι η άσκηση να μην ξεπερνάει κάθε φορά τα 10 λεπτά και οι συζητήσεις στην ολομέλεια να γίνονται γύρω από θέματα που ο εκπαιδευτής έχει ήδη παρατηρήσει από τις ασκήσεις και που θεωρεί ότι έχει νόημα να ακουστούν. Οι διαφάνειες μετά από κάθε άσκηση είναι για να ενισχύσουν/καθοδηγήσουν τις συζητήσεις και όχι για να αναλυθούν περαιτέρω. Τέλος καθ' όλη τη διάρκεια του εργαστηρίου είναι σημαντικό ο εκπαιδευτής να έχει κατά vous, ότι το πιο σημαντικό από όλα, είναι η ενδυνάμωση των συμμετεχόντων για αυτό και δεν πρέπει να ξεχνάει:

- Να ενθαρρύνει το μοίρασμα μεταξύ τους ακόμα και αν χρειαστεί να παραλείψει κάποια δεξιότητα.
- Να επικροτεί όσες συμπεριφορές θεωρεί ότι εξυπηρετούν την στοχοθεσία του προγράμματος και τη θεματική του συγκεκριμένου εργαστηρίου.